

Keep it together, no matter what

Andreas Thyselius
Konstfack Ädellab
Vårterminen 2015
Kandidatarbete, skriftlig del 7,5hp
Handledare: Johanna Rosenqvist

Innehållsförteckning

Inledning	3
Definition	3
Fallstudier	5
- Det yttre	6
- Det inre	8
Relationer till andras verk	12
Gestaltandet	14
Sammanfattning	15
Abstract	16
Källor	17

Keep it together, no matter what.

En studie i maskulinitet, kroppsfixering och manlig identitet.

Inledning

Allting startade med situationen i omklädningsrummet. Möglet i kakelfogarna, den trycka stämningen, stressen, och de snabba blickarna. Att inte riktigt kunna möta andras blickar. Den extrema medvetenheten om den egna kroppen. Påminnelsen om att ens kropp inte duger som den är, att det behöver jobbas mer med den. Ångesten som växer i magen, pressar under huden, känslan av att ytan snart spricker. Jag ta fasta på mina egna upplevelser av att som man, känna att en inte riktigt passar in. Jag vill undersöka hur obekvämheter i den egna kroppen kan ta fysisk form. Hur det västerländska samhället och media bidrar till psykisk ohälsa och hur ens identitet konstrueras utifrån de jämförelser en gör gentemot andra kroppar.

Mitt mål med arbetet "Keep it Together, No Matter What" är att öppna upp för diskussioner kring den manliga kroppen, de tabun som finns kring den samt vad det är som skapar manlig identitet. Redan från födseln fostras vi in i en mansroll som tydligt klargör att pojkar/män inte ska uttrycka känslor på samma sätt som flickor/kvinnor. Och om de gör det så avfärdas det ofta som trams, "fjollerier" och ses som något omanligt, något icke eftersträvansvärt. Som man ska en bita ihop, borsta av knäna och hålla sina känslor för sig själv.

Att utforska vilken roll mannen spelar i det västerländska samhället, speciellt i Sverige som ligger i framkant vad gäller feminism och jämställdhetsfrågor, ser jag som ytterst relevant. Jag vill med mitt projekt försöka belysa att kroppsångest, ätstörningar och osäkerhet kring sin kropp inte bara är ett "kvinnligt" problem, det existerar bland båda könen.

Definition

Du går till gymmet. Du tränar. Det känns bra att pressa kroppen till det yttersta. Du mår bra. Du kanske till och med känner dig lite bättre än dem som passerar utanför fönstret. Dömmar ut deras kroppar, och tänker att dem bara är lata. Gymmet är fullt med människor. Dem svettas, stönar och torterar sina kroppar. En kollektiv längtan om att forma sin kropp till något annat, något bättre. För en kropp är aldrig perfekt, det finns alltid något som kan bli bättre, om en bara tränar tillräckligt. Efter träningen, i omklädningsrummet kommer tvivlet. Du är noggrann med att inte möta någons blick, och duschar snabbt. Eller så struntar du i att byta om på gymmet, utan åker hellre hem

med tunnelbanan, helt svettig, bara för att slippa kroppsångesten i omklädningsrummet. Omedvetet så jämför du din egen kropp gentemot någon annans.

Identitet. Vi skapar den utifrån de paralleller vi gör gentemot andra kroppar. I och med att en jämför sig egen kropp med någon annans, så tas också första steget i att konstruera sig själv. För om jag inte är som hen, så måste jag vara något annat, och i det där "annat" så görs också en definition av vad som är jag. Eller om en identifierar sig med en annan kropp så skapas en känsla av tillhörighet, att en inte är ensam om att ha en kropp som ser ut/fungerar som den gör. Som Gregory P. Stone skriver:

To situate the person as a social object is to bring him together with other objects so situated, and, at the same time to set him apart from still other objects. Identity is intrinsically associated with all the social joinings and departures of social life. To have an identity is to join with some and depart from others, to enter and leave social relations at once.¹

Så, genom att identifiera sig med vissa, och skilja sig från andra, skapas våra identiteter. Den särskiljning som sker när en känner tillhörighet med vissa kroppar och en distinktion till andra, dels rent kroppsligt, dels genom olika attribut som en sätter på sin kropp. Där fungerar kanske smycket som tydligast markör. Rent historiskt så har smycken fungerat bland annat som statusmarkörer, för att visa en viss grupptillhörighet eller klass. Därför känns som ett naturligt steg att använda smycken som uttrycksmedium för att öppna upp för diskussionen kring den manliga kroppen. Jag har pratat med en grupp människor, 12 personer i åldrarna 19-45, för att få ett bredare undersökningsmaterial. Gruppen har bestått av män, två transpersoner, och en fd. kvinna som genomgått en könskorrigering till manligt kön. Alla personerna önskar att vara anonyma. Hela gruppen har inte alltid varit närvarande vid samtalen, några av dem har skett enskilt för att personerna ska känna sig bekvämare.

---

¹Gregory P. Stone, *Appearance and the Self, Dress and identity*, artikel publicerad i Arnold. M. Rose antologi *Human Behavior and Social Processes; an Interactionist Approach*. (New York: Houghton Mifflin 1962) S. 94

Fallstudier:

Jag har alltid känt att jag står utanför den rådande maskulinitetsnormen. Jag fick en "klassisk" norrländsk uppfostran tillsammans med mina tre bröder. Min första fjällvandring gjorde jag vid fem års ålder, jag hjälpte till att stycka kött på köksbordet när jag var sex och fick tidigt lära mig att mina känslor skulle jag hålla för mig själv. Att vara en kännande person sågs som någonting mer förknippat med en feminitet, något som inte ansågs överensstämma med min könstillhörighet. Feminina kvalitéer ansågs vara något som inte överensstämde med min könsroll. Jag skulle spotta i näven, lägga in en snus och gå ut och skjuta något till middagen. En identitet, eller en roll, som jag aldrig har kunnat identifiera mig med.

I R. W. Connells studie "Maskuliniteter" från 1995 står följande att läsa:

Kvinnor och män följer en allmän uppsättning förväntningar som är knutna till deras kön, "könsrollen". Enligt detta synsätt finns det alltid två könsroller inom alla kulturella miljöer, en manlig och en kvinnlig. Maskulinitet och feminitet kan tämligen lätt tolkas som internaliserade könsroller, produkten av inläring eller "socialisation"²

Jag skulle vilja påstå att detta inte bara är applicerbart inom det kulturella fältet, utan på samhället generellt. Som man (utifrån mina egna erfarenheter, samt de samtal jag tidigare haft med mina intervjuobjekt) förväntas du agera på ett visst sätt. Men det är ofta någonting som inte uttalas, det är någonting flyktigt som inte går att sätt fingret på. En bidragande orsak kan vara medias vinklade bild av en typ av maskulinitet, förknippat till könsrollerna. En behöver bara göra ett snabbt besök på internet och sociala medier för att fullständigt bombarderas av bilder av hur du ska se ut och agera som man. Men vad händer med de personer som inte kan identifiera sig med den bilden av en maskulinitet, eller förväntan av hur en ska agera som man? Några av de personer som jag har intervjuat, har känt att de inte riktigt kan känna igen sig i medias bild av manlighet. Det skapar där ett slags utanförskap, som i deras fall inte är frivilligt. Å andra sidan har två av personerna jag intervjuat, som definierar sig som transpersoner, medvetet tagit det aktiva valet att ställa sig utanför maskulinitetsnormen, då de inte känner någon tillhörighet till den.

Mitt arbete har, efter mina intervjuer med samtalsgruppen, här gett mig två olika fokuspunkter. Det yttre och det inre. Det yttre får här stå för vad som projiceras på en manlig kropp, samt vad den förväntas vara, och det inre står för vad som sker under ytan, när en tappat kontrollen och eventuellt tar till en ätstörning eller extrem träningshets som verktyg.

---

² R. W. Connell, Maskuliniteter. s. 54. Andra upplagan, Daidalos förlag 1995

Det Yttre

smycken

smycken, föremål avsedda att bäras på kroppen för att markera social, professionell, religiös eller annan kulturell tillhörighet eller i magiskt syfte (se amulett) samt oftast, men sällan enbart, för att åstadkomma en dekorativ effekt.³

Smycken hör hemma på kroppen, smycket får liv i kontakt med en kropp, blir en del av kroppen, förlänger kroppen, både den fysiska och sociala. Smycket knyter samman individer, bjuder in till samtal, begränsar kroppen, kopplar samman kroppen med rummet. När en tillför ett smycke till en kropp, så blir objektet också en del av kroppen, en förlängning. Det kan fungera som historieberättare, konversationsstartare eller en påminnelse. Smycket blir ett verktyg för att lyfta frågor och diskussioner, samtidigt som det kommenterar och reagerar med den mänskliga kroppen. Det reagerar inte bara med bärarens kropp, utan sträcker sig också utanför den fysiska kroppen och samverkar med den sociala. Och det är precis där, mitt i det outtalade som smycket ska sticka ned sitt spretiga lilla finger och gröta runt. Smycket måste lyfta frågan kring vilka typer av kroppar som får ta plats i offentliga rum, vilka kroppar som det tillåts att prata öppet om samt inkludera de kroppar som utestängs. Så, om en via att bära smycken, kan peta på den där ömma punkten och starta samtalen kring de ätstörda och träningsförstörda kropparna för att inkludera dem, då har vi i alla fall kommit en liten bit på vägen. För det handlar om att synliggöra det som ligger och trycker under ytan, att tillåta sömmarna att spricka och låta äcklet ta plats i rummet.

Under de samtal jag fört med mina intervjuobjekt, har jag försökt notera vilka typer av smycken som personerna bär. De smycken som förekommer under i intervjutillfällena är halskedjor i guld samt vigsel och förlovningsringar, också i guld. Förlovningsringen signalerar att du är sammanknuten till en annan individ, den signalerar din status som "upptagen" och kan, beroende på utformning och ekonomiskt värde också signalera en viss klasstillhörighet. När jag ställer frågan kring varför dessa personer har just detta smycke på sig under intervjun, utan att lägga någon värdering i att det är just en förlovningsring, blir svaret: Jag har den alltid på mig, det är en självklarhet.

---

³ <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/smycken>, hämtad 2015-02-11

Enligt de undersökningar jag utfört kring vad som uppfattas som maskulina eller "manliga" smycken, så är det främst halskedjan, den breda länken, som uppfattas som ett typiskt manligt smycke. Om en gör en snabb bild-googling på frasen "maskulina smycken" så kan en dra tydliga paralleller till den normativa bilden av maskulinitet. Det är väldigt ofta stål, titan, polerade ytor, gärna med något tribalmotiv och grova läderremmar. Med andra ord, materialen och formerna i klassiska "manliga smycken" reflekterar vår bild av vad manlighet är. Under samtalen jag fört med min undersökningsgrupp, har vi även pratat om vilken typ av smycken de känner sig bekväma med att använda. Jag har då bland annat tagit med mig några bildexempel för att underlätta samtalen. De heterosexuella männen instämmer och kan identifiera sig med denna typ av smycken, flera av dem säger också att de kan tänka sig att bära dessa smycken, dock inte till vardags. När jag undrar varför, svarar två av dem:

Alltså, man vill ju inte se ut som en påfågel till vardags. Men kanske när det är något speciellt som händer.⁴

Jag vet inte om jag skulle ha på mig nått sånt här när jag är ute med polarna. Jag tror dom skulle se det som lite "fjolligt" att ha smycken på sig.⁵

Så, vad är det då som skapar detta tabu kring män som bär smycken? Smycket som objekt har med tiden tappat lite av sin koppling till den manliga kroppen. Som det ser ut idag, så är smycken och att smycka sin kropp något som är mer kopplat till en femininet och smycket ses som ett mer feminint attribut. Jag tror att det är där i som stigmatiseringen ligger. Att det finns en rädsla för att, som man, bli förknippad med ett feminint attribut då det tros kunna förminska ens egen manlighet.

Jag fick höra redan som barn, efter att som sexåring kommit hem med ett halsband av färgglada plastpärlor trädde på en tråd, att "pojkar inte har smycken". Jag är osäker på om det har med min uppväxt i ett typiskt norrländskt hem att göra, där de "feminina" kvaliteterna aldrig hörde hemma i den manliga kroppsbilden, eller om det är ett outtalat faktum. Min upphetsning över det fina halsbandet jag gjort försvann därför ganska abrupt, då jag som ett väluppfostrat barn gjorde som mina föräldrar sa åt mig. När jag ett antal år senare, under gymnasiet, började som lärling hos en silversmed, och började göra mer traditionella silversmycken, stötte jag på samma ifrågasättande. I mitt medvetna val att bära smycken, som jag alltid ansett vara unisexa och "könlösa", så blev både min sexualitet och identitet som man ifrågasatt. Varför skulle jag som kille välja att bära silversmycken, om det inte var en tumring eller en bred silverlänk runt halsen?

Det inre

Som liten var jag otroligt spinkig, och fick alltid höra att jag behövde äta mer, få lite kött på benen. Jag blev tidigt socialiserad till att förstå, att min kropp aldrig dög som den var. Att det alltid fanns något som kunde ändras, något som kunde bli bättre. De upplevelserna bidrog till att jag redan från tidig ålder var extremt medveten om, inte bara min egen, utan också om andras kroppar. Jag förde en konstant jämförelse mellan min kropp och andras. Ifrågasättandet av kroppen är någonting som vi handskas med dagligen, samhället och media matar oss i en konstant ström med bilden av vad den framgångsrike, snygga, vältränade, kultiverade, urbana, medvetne mannen ska vara. Vi blir tvångsmatade till bristningsgränsen, tills vi inte längre får plats med

---

⁴ Del av samtal 2014-11-10

⁵ Del av samtal 2014-11-10

mer och den fysiska reaktionen blir att en kräks. En kräks på bilderna som media pumpar ut, en får panik över att en inte kan leva upp till, och prestera allt som det innebär att vara "Den moderne mannen". Så blev det i mitt fall. När jag kände att jag inte längre kunde leva upp till, och förverkliga, bilden av manlighet, så blev den snabbaste lösningen att kräkas. Pang på, två fingrar i halsen och problemet var löst. Tillfälligt. För efteråt kommer skammen. Att inte kunna hålla ihop, att inte kunna hantera sina egna problem utan att tvingas ta till något så extremt som en ätstörning, kändes som ett nederlag. Knaket i fogarna, känslan av att någonting brister och att den där klibbiga skammen sipprar ut ur sprickorna.

Ätstörningar

Ätstörningar, tillstånd som kännetecknas av problem med ätande, aptit och vikt. Hit räknas i första hand anorexia nervosa, bulimi men numera även hetsätning och dess konsekvens fetma. Ätstörningar av flera slag kan förekomma samtidigt eller växelvis hos en och samma individ. Pica innebär aptit på enstaka, ofta udda livsmedel och ses ibland vid brist på järn eller zink. (Överdriven) fixering vid att äta nyttigt betecknas ibland ortorexi ('rätt ätande') men är inte någon erkänd ätstörning.⁶

I några av de samtal jag gjort med min undersökningsgrupp, har de flesta av männen haft/har en eller flera ätstörningar. Till en början var det en ganska tryckt stämning i gruppen och ingen kände sig riktigt bekväm med att prata om ämnet. Men efter att jag till en början delat med mig av mina erfarenheter, så kände flera av personerna igen sig. Igenkännandet och känslan av förtroende gjorde det sedan lättare för gruppen att prata vidare. Det blev ett utbyte av erfarenheter och skapade en känsla av tillhörighet och tillät oss att lätta lite på det där tunga täcket av skam som täckt hela upplevelsen. Skammen över att inte känna kontroll över sin kropp, att, som en av personerna uttryckte det "drabbas av en tjej-sjukdom"⁷. Som Donny Hedman skriver i sin debattartikel från 2008 som tar upp ämnet manlig ätstörning:

För mig som ung kille var ätstörningar alltid något som drabbade unga gymnasietjejer. Tjejer som ville vara smala och snygga för att passa in i någon sorts rådande pinnsvalt modellideal. Men det var innan jag själv blev sjuk. Det var innan jag stod där för fjärde, femte, sjätte gången och körde fingrarna i halsen, innan de dagar då jag satt och skakade av ångest och panik och innan de långa och dagliga träningspassen som bröt ner mig - både fysiskt och psykiskt. Det var bara ett till problem, förstås. Jag hade drabbats av en kvinnosjukdom.⁸

---

⁶<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/ätstörningar>, hämtad 2015-02-16

⁷ Del av samtal, 2014-11-10

⁸ Donny Hedman "Kräkningarna är ett manligt tabu!"
<http://www.expressen.se/debatt/krakningarna-ar-ett-manligt-tabu/>

Det finns även här en rädsla i, att som man, förknippas med något feminint, trots att en ätstörning uppenbarligen inte är något som drabbar enbart kvinnor. Det är här som problemet är. Att förknippa en sjukdom med ett kön, trots att båda könen kan drabbas, skapar en spänning och ett tabu. Det är vad som har hänt med ätstörningarna, då de för det mesta förknippas med unga kvinnor. En av anledningarna till att det inte talas öppet om ätstörningar tror jag kan vara att sjukdomen verkar på ett så personligt plan att det inte känns bekvämt att samtala med vem som helst om det. Trots detta, så öppnade intervjugruppen sig för mig och delade med sig av erfarenheter och upplevelser, vilket jag tycker tyder på ett behov av att föra dessa diskussioner även utanför säkra grupper.

Ortorexi

ortorexi' (av *orto-* och grekiska *o'rexis* 'begär'), benämning som föreslagits för tvångsmässig upptagenhet vid rigida föreställningar om "naturlig" och hälsofrämjande föda, med åtföljande strikta kostvanor med många "förbud". Inriktning på extremt fettfattig kost är vanlig, en annan variant är att personen endast äter rå (dvs. otillagad) föda som härstammar enbart från växtriket. En fixering vid träning och låg kroppsvikt ingår ofta. Ortorexi är ingen medicinsk diagnosbenämning utan ingår i tillståndet ätstörningar och kan betraktas som en variant av anorexi.⁹

Ortorexi, som i nuläget inte klassas som en diagnos utan faller under samlingsnamnet ätstörningar är ett ännu ganska utforskat fält. Det finns få studier inom ämnet, men trots detta så är det ett etablerat begrepp. Strävan efter att vara så hälsosam som möjligt och samtidigt vara så vältränad det bara går, leder till ett extremt kontrollbehov. Och just kontrollbehovet nämner en annan av deltagarna i samtalen.

Det fanns en trygghet i anorexian. Jag hade full kontroll över maten och min kropp, när livet i övrigt var ett jävla kaos. Jag grep efter det balmstrået, den enda delen av mitt liv jag kände att jag hade total kontroll över. Kanske lite kontraproduktivt, men så var det.¹⁰

Att prata om ätstörningar bland män är något som fortfarande är extremt tabu, medan det är fullkomligt normalt att diskutera träning eller kroppsbyggning. Vad är det som skiljer dessa två åt då båda aspekterna fokuserar på det rent kroppsliga, det fysiska? Som Donny Hedman vidare förklarar i samma artikel:

---

⁹<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/ortorexi>, hämtad 2015-02-16

¹⁰ Del från samtal med J, 2014-10-27

Som ung kille matades jag med bilden av den perfekta, snygga och lyckade mannen, succén. Han som får ligga runt, flexar de rakaste och starkaste magrutorna och som samtidigt kan citera litteratur och vara allmänt belevad. Detta var, tyvärr måste jag säga, ett av ätstörningens svåraste stigan.¹¹

Hedman visar här på den tvetydighet som en ätstörning kan innebära, där det som visas utåt rent kroppsligt inte alltid överrensstämmer med det mentala/psykiska. Det en utåt sett signalerar, och det som bubblar under ytan. Att som man dölja sin ätstörning bakom en träningsmani, verkar vara helt acceptabelt. För begreppet ätstörning är betydligt mer mångfacetterat än bara kräkningarna och självsvälten. En av mina intervjuobjekt, som har ett förflutet som kroppsbyggare säger:

Om du hade frågat mig för ett år sedan om jag var ätstörd, skulle jag bestämt svarat nej. Men efter kollapsen på gymmet så vet jag bättre. Det var en ögonöppnare. Jag var helt besatt av att hålla koll på ett exakt kaloriintag, jag levde på broccoli, keso och tonfisk i ett halvår. samtidigt som jag tränade två gånger varje dag. Till sist gick det inte längre, kroppen bröt ned sig själv, istället för att bygga upp den, och kollapsade tillsist.¹²

Personen, vi kan kalla honom K, blev inlagd på sjukhus i en vecka på grund av extrem näringsbrist. K har nu, efter att ha deltagit i en samtalsgrupp förlikat sig med att det var en ätstörning han hade.

---

¹¹ Donny Hedman "Kräkningarna är ett manligt tabu!"
<http://www.expressen.se/debatt/krakningarna-ar-ett-manligt-tabu/>

¹² Del av samtal med K 2014-11-10

Relationer till andras arbeten:

I Linda Ottossons examenarbete, "Nothing taste as good as skinny feels" från 2014, undersöker hon hur smycket kan fungera som verktyg för att kommunicera kring ätstörningar. Om hur vissa kroppar inte får ta plats i den sociala sfären, och hur personer med ätstörningar stigmatiseras. Ottosson visar i sitt projekt en undersökning i vilken grad smycket fungerar som kommunikator, för att hantera ett ämne som annars undviks.

So what happens if you, through your jewellery, want to signal something you are/have, that is unacceptable? Can the wearing or the watching of the object create an increased understanding for other peoples' situations, or your own? Can I, through jewellery, spark conversations that are otherwise avoided? ¹³

Linda Ottosson, *Nothing tastes as good as skinny feels*, 2014

---

¹³<http://lindaottosson.se/Nothing-taste-as-good-as-skinny-feels-2014>

Efter att ha sett Cindy Shermans utställning på Moderna Museet i Stockholm under våren 2014 fylldes jag av äckel och obehag. Hon har en genomgående, kanske inte röd, tråd utan snarare en mörk tråd, som fascinerar mig. För samtidigt som jag ryggjar tillbaka vid flera av hennes bilder, så kan jag inte låta bli att förvånas över hur lite det kan krävas för att få hela rummet att kännas obehagligt. Det är någonstans här som mina objekt befinner sig. Inte lika mycket *In your face* som Sherman, men fortfarande med den där lilla känslan av obehag.

Cindy Sherman, *Untitled Horrors Untitled #177*. 1987

Jag kan känna en koppling till både Ottossons och Shermans arbeten, då de båda talar om skammen och äcklet som en kroppsfixering och ätstörning kan medföra. Ottossons arbete talar direkt om känslorna som ätstörningen medför, fast ur ett kvinnligt perspektiv. Jag vill därför med mitt eget arbete visa även hur motsatsen, den manliga aspekten, av ätstörningen kan se ut och ta materiel form. Sherman visar å andra sidan vad som händer när äcklet och obehaget får ta plats i "finrummen" och konsthallarna. Hennes fotografier lyckas både fascinera och äckla på samma gång och öppnar också upp diskursen för vad som är acceptabelt och inte. För, med nog mycket kött på benen, så kan nästan allt söka skydd i konstens namn. Gäller då samma sak för kroppsfixeringen? Kroppen har alltid varit i centrum för konsten, både som objekt och subjekt, men inom utställningsnormen för smyckeskonsten så är kroppen ofta saknad. Det är något som förbryllar mig, då smycken är objekt som hör hemma på en kropp, men i många galleri och utställningssammanhang så porträtteras objekten oftast på "den vita kuben". Här är jag medveten om att jag generaliserar, men det är mina upplevelser från att ha besökt ett ganska stort antal utställningar med smyckeskonst. Jag är medveten om att det finns många som aktivt arbetar emot denna norm, mig inräknat.

Här ser jag både Ottossons och Shermans arbeten som ett steg i rätt riktning, där de båda pratar mer direkt om kropp, även om inga fysiska kroppar varit med under utställningssammanhangen.

Gestaltandet

I det gestaltande arbetet har jag tagit fasta på de historier och upplevelser som har anförtrotts mig under de samtal jag har fört, tillsammans med mina egna upplevelser. Men jag vill inte att det ska bli ett terapeutiskt navelskådande arbete från mitt håll. Jag vill göra historierna rättvisa, ge dem en fysisk form och låta dem ta plats. Jag vill att historierna via smycket ska få spräcka den perfekta ytan och låta de tabubelagda ämnena sippra igenom. Låta dem krasa lite i utkanten av medvetandet och bjuda in till samtal.

De objekt som materialiserats under arbetets gång, talar alla om kropp. Kanske inte en perfekt kropp, men fortfarande kroppsliga upplevelser. Sprickorna har varit en central del, då det under flera av samtalen uttryckts att en får kämpa för att hålla ihop kroppen och fasaden. Att en till varje pris måste dölja sprickorna, och att absolut inte låta det där mörka, äckliga sippra fram inifrån och smutsa ned utsidan.

Bild från skissprocessen

Sammanfattning

I mitt arbete har jag undersökt hur bilden av maskulinitet, manlig kroppsfixering samt hur skammen och stigmat kring manlig ätstörningsproblematik ser ut. Jag har som en del i arbetet fört långa samtal med en grupp människor, där delar av samtalen har redovisats tidigare i texten för att belysa den problematik som rör män och deras kroppsuppfattning, ofta kopplat till en ätstörning. Samtalen resulterade i 45 A4 transkriberat material, och av hänsyn till mängden text och deltagarnas anonymitet redovisar jag inte hela textmaterialet. Textmaterialet och de ämnen som har diskuterats under samtalen har sedan legat till grund för mitt praktiska arbete, där de personliga erfarenheter och upplevelser som har diskuterats har gestaltats i fysisk form. För att sammanfatta, så behöver bilden av maskulinitet omformuleras. Genom att öppna upp diskursen kring maskuliniteten och dess olika problematiska aspekter, skapas en medvetenhet. En medvetenhet kring de olika aspekterna av att definieras som man, även de mer obehagliga sidorna. Vi måste helt enkelt tillåtas att prata om jobbiga ämnen som ätstörningar, kroppsfixering och manliga ideal på ett mer neutralt plan. Maskuliniteten behöver omformuleras. Jag ser här smycken som ett möjligt steg i rätt riktning, där de får fungera som isbrytare för att lättare föra dessa teman på tal, ett kommunikativt verktyg. För, genom att bära ett smycke som belyser känslor som annars inte talas om, bryts tystnaden och lättar på skammen som det innebär att inte kunna leva upp till de förväntningar som ställs på en. Genom att göra det personliga offentligt så lyfts skammen från individen upp till en samhällelig nivå, där det verkliga problemet ligger. Det är inte ett individuellt problem, när en lider av en ätstörning, även om en kan känna sig ensamast i världen med sin skam. Bara för att det inte är accepterat att prata om den. Om smycket då fungerar som kommunikator och skapar en känsla av samhörighet mellan de som drabbats av en ätstörning, så kommer bärarna att konfronteras med sin egen sårbarhet och känna att dem inte är ensamma.

Det krävs att vi lyfter på slöjan av skuld-känslor kring den egna kroppen, och istället accepterar alla delar av den. För, det är dags att spräcka fasaden, att kräkas över normerna och släppa skammen.

Abstract

Gregory. P. Stone writes in "Apperance and the self, Dress and identity" published in Arnold. M. Rose anthology Human Behavior and Social Processes; an Interactionist Approach. (New York: Houghton Mifflin 1962) P. 94

"To situate the person as a social object is to bring him together with other objects so situated, and, at the same time to set him apart from still other objects. Identity is intrinsically associated with all the social joinings and departures of social life. To have an identity is to join with some and depart from others, to enter and leave social relations at once."

This quote became the starting point for my thesis, together with my own experiences of the situation in the changing room. How identity gets constructed out from the parallels and/or distinctions one do to other bodies. How the will to transform the body to something else can drive a person to the extreme. An obsession for training or an eating disorder can become tools for this transformation. But it's still a taboo for men to talk about their weaknesses, therefore my work strives to open up the discussion about the male body. The physical work connected to the essay aims to create jewelry as tools for communicating the suppressed emotions associated to an eating-disorder, and lift the shame from the person exposed to the illness. The objects materialized based on the result from several interviews and the stories that the persons shared with me.

Tryckta källor:

Gregory P. Stone, Appearance and the Self, Dress and identity, artikel publicerad i Arnold. M. Rose antologi *Human Behavior and Social Processes; an Interactionist Approach*. (New York: Houghton Mifflin 1962) S. 94

R. W. Connell, Maskuliniteter. s. 54. Andra upplagan, Daidalos förlag 1995

Digitala källor:

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/smycken>, hämtad 2015-02-11

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/ätstörningar>, hämtad 2015-02-16

Donny Hedman "Kräkningarna är ett manligt tabu!"

<http://www.expressen.se/debatt/krakningarna-ar-ett-manligt-tabu/>

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/ortorexi>, hämtad 2015-02-16

<http://lindaottosson.se/Nothing-taste-as-good-as-skinny-feels-2014>

Bildkällor:

<https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/c2/28/46/c228468f6a5e87eedb445f60a5f0f39d.jpg>

<https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/b8/f5/4e/b8f54edd244c461f030f3be6915e71b4.jpg>

<http://www.jrjewelersblog.com/wp-content/uploads/2010/11/Titanium-Cable-Diamond-Ring.jpg>

<http://www.jrjewelersblog.com/wp-content/uploads/2010/11/Stainless-Steel-Black-PVD-Bracelet.jpg>

http://www.svt.se/cachable_image/1382118273/kultur/konst/article1541630.svt/alternates/large/Sherman.jpg

http://payload276.cargocollective.com/1/8/277966/7837641/lindahem1_905.jpg

Material:

Samtal utförda 2014-11-10, nedtecknade i förf.s ägo

Samtal med K 2014-11-10, nedtecknat i förtf.s ägo

Samtal med J 2014-10-27, nedtecknat i förf.s ägo